

Liv Danyèl la — Nimewo san swasanndisnèf

Rèl Minui a ak Wòm Pwofetik Wòm: Dekouvri Dènye Jou yo nan Liv Danyèl

Jeff Pippenger

2024-04-09

Koulye a, nou sou tè ki sen, dapre liv Danyèl la, paske nou rive nan vèsè ki reprezante Kri Minwi a pou san karannkat mil yo. Vèsè sa yo idantifye tou seleman drapo yo ki leve anlè. Se vèsè sa yo ki fòme pòsyon nan liv Danyèl la ki gen rapò ak dènye jou yo, ki vin dezsele, epi yo reprezante ekspresyon Danyèl la sou Revelasyon Jezikri a ki dezsele lè “tan an pre,” jis anvan tan gras la fèmen nan vèsè sèz.

Se Wòm ki tabli vizyon an, jan sa reprezante nan vèsè katòz nan chapit onz la; se poutèt sa li enpòtan pou nou egzamine Wòm ak anpil atansyon pandan n ap travèse vèsè onz rive kenz yo, paske kote “pa gen vizyon, pèp la peri”; epi si nou pa vle kwè Ezayi chapit sèt, vèsè uit ak nèf, “sètènman nou p ap tabli.”

Ourya Smith fè referans ak yon règ pwofetik omwen kat fwa nan liv li a, Daniel and the Revelation. Règ sa a fè konnen yon pouvwa pwofetik pa idantifye nan pwofesi anvan li vin “konekte” ak pèp Bondye a. Premye fwa li prezante règ sa a, se anrapò ak entwodiksyon Babilòn nan nan temwayaj pwofetik la.

«Se yon règ entèpretasyon ki klè, nou ka atann nasyon yo mansyone nan pwofesi lè yo vin konekte ak pèp Bondye a nan yon mezi ki fè li nesèsè pou yo pale de yo, pou dosye istwa sakre a ka vin konplè.» Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

Omwen twa lòt fwa, Smith pale sou règ la, e li montre “alyans” Jwif yo nan chak nan twa yo; men, nan youn nan referans yo, li idantifye alyans la kòm li te akonpli an 162 av. J.-K., tandiske de lòt referans yo dakò ak istòryen modèn yo, ki idantifye akonplisman “alyans” ant Jwif yo ak Wòm nan kòm 161 av. J.-K.

“Li pa nesèsè pou yo raple lektè a ke gouvènman tè a pa parèt nan pwofesi a jiskaske yo vin, nan yon fason oswa yon lòt, an rapò ak pèp Bondye a. Wòm te vin an rapò ak Jwif yo, pèp Bondye a nan tan sa a, pa mwayen alyans jwif ki byen koni an, an 161 av. J.-K. 1 Makabe 8; Antiquités Josephus yo, liv 12, chapit 10, seksyon 6; Prideaux, Vol. II, paj 166. Men, sèt ane anvan sa, sa vle di an 168 av. J.-K., Wòm te deja konkeri Masedwàn, e li te fè peyi sa a tounen yon pati nan anpi li. Se poutèt sa, Wòm parèt nan pwofesi a jisteman lè li, soti nan kòn Masedwàn kabrit la ki te fin konkeri a, ap avanse pou ale nan nouvo konkèt nan lòt direksyon. Se poutèt sa li te parèt devan pwofèt la, oswa yo ka pale de li avèk jistès nan pwofesi sa a, kòm sòti nan youn nan kòn kabrit la.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 175.

Men, Smith deklare tou ke se te 162 av. J.-K.

“Menm pouvwa sa a te dwe kanpe tou nan Tè Sen an, epi devore li. Wòm te vin lye ak pèp Bondye a, Jwif yo, pa yon alyans, an 162 anvan Kris la, apati dat sa a li kenbe yon plas enpòtan

nan kalandriye pwofetik la. Sepandan, li pa t jwenn jiridiksyon sou Jide pa konkèt reyèl jouk an 63 anvan Kris la; epi sa te fèt nan fason sa a annapre.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 259.

Epi lè sa a, twazyèm fwa li fè referans ak evènman an, li di ankò 161 av. J.-K.

“Lè li te fin mennen nou atravè evènman sekilè anpi a jouk nan fen swasanndis semèn yo, pwofèt la, nan vèsè 23, mennen nou tounen nan epòk kote Women yo te vin dirèkteman an rapò ak pèp Bondye a pa alyans jwif yo, an 161 anvan Jezikri: depi nan pwen sa a, yo mennen nou desann apre sa nan yon liy dirèk evènman jouk nan triyonf final legliz la, ak etablisman wayòm etènèl Bondye a. Jwif yo, ki t ap sibi gwo opresyon anba wa Siri yo, te voye yon anbasad lavil Wòm, pou mande èd Women yo, epi pou mete tèt yo nan ‘yon alyans amitye ak konfederasyon avèk yo.’ 1 Maccabees 8; Prideaux, II, 234; Josephus’s *Antiquities*, book 12, chapter 10, section 6. Women yo te koute demann Jwif yo, epi yo te ba yo yon dekrè, ki te fòme nan pawòl sa yo:—”

« “Décrè sena a konsènan yon alyans asistans ak amitye avèk nasyon Jwif yo. Li p ap legal pou okenn moun ki soumèt anba Women yo fè lagè kont nasyon Jwif yo, ni pou ede sila yo ki fè sa, swa lè yo voye ble, oswa bato, oswa lajan ba yo; epi si yo fè nenpòt atak kont Jwif yo, Women yo va ede yo toutotan yo kapab; epi menm jan an tou, si yo fè nenpòt atak kont Women yo, Jwif yo va ede yo. E si Jwif yo ta vle ajoute nan alyans asistans sa a, oswa retire nan li, sa va fèt avèk konsantman komen Women yo. E kèlkeswa adisyon yo va fè konsa, li va gen fòs lalwa.” “Dékrè sa a,” Josephus di, “te ekri pa Eupolemus, pitit gason Jan an, ak pa Jason, pitit gason Eleazè a, lè Jida te gran prèt nasyon an, epi Simon, frè li, te kòmandan lame a. E se te premye alyans Women yo te fè ak Jwif yo, epi li te administre nan fason sa a.” » Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 271.

Se pa fado m eksplike poukisa Smith te site 162 av. J.-K., sof dapre sipozisyon pa m ke se te yon erè tipografik. Pwen mwen se lè m ap fè referans ak anfas li mete sou sa li idantifye kòm “yon règ entèpretasyon ki klè selon ki nou ka atann nasyon yo mansyone nan pwofesi lè yo vin tèlman lye ak pèp Bondye a ke mansyon yo vin nesèsè pou rann dosye istwa sakre a konplè.” Lè Smith mete aksan sou règ sa a, li idantifye ke Wòm te vin lye ak pèp Bondye a nan “alyans” lan, nan vèsè venntwa a, an 161 av. J.-K.; men Smith idantifye ke Wòm parèt pou premye fwa nan naratif pwofetik la an 200 av. J.-K., trantnèf ane anvan 161 av. J.-K.

“Yon nouvo pouvwa parèt kounye a,—‘vòlè nan pèp ou a;’ literalman, dapre Evèk Newton, ‘moun k ap kraze pèp ou a.’ Byen lwen, sou bò rivyè Tib la, yon wayòm t ap nourri tèt li ak pwojè anbisye ak plan teneb. Okòmansman li te piti ak fèb, men li te grandi ak yon rapidite mèvèyez nan fòs ak vigè, li t ap lonje men li avèk prekosyon isit e laba pou eseye valè li, epi pou teste fòs bra gè li a, jouk lè, konsyan de pwisans li, li leve tèt li avèk odas pami nasyon latè yo, epi li sezi ak men envensib gouvènay zafè yo. Depi lè sa a, non Wòm kanpe sou paj listwa a, destine pou pandan lontan kontwòl zafè lemond, epi egzèse yon gwo enfluyans pami nasyon yo menm jouk nan fen tan an.

“Wòm te pale; epi Siri ak Masedwàn byento te wè yon chanjman ap vin sou aparans rev yo. Women yo te entèvni an favè jèn wa peyi Lejip la, yo te detèmine pou yo pwoteje l kont

destriksyon Antiòkis ak Filip te planifye pou li a. Sa te rive an 200 anvan Jezikri, e sa te youn nan premye entèvansyon enpòtan Women yo nan zafè Siri ak peyi Lejip.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 256.

Wòm prezante pou premye fwa nan narasyon pwofetik la nan ane 200 anvan Jezikri, e entwodiksyon sa a nan vèsè katòz la se referans ki pi enpòtan sou Wòm nan tout liv Danyèl la, paske se egzakteman vèsè sa a ki defini Wòm kòm senbòl ki tabli vizyon an. Poukisa Smith te kapab mete aksan sou yon règ pwofesi konsa, epi answit site 161 anvan Jezikri, pandan li t ap idantifye ane 200 anvan Jezikri tou kòm pwen kote pouvwa Wòm nan te “prezante”, se pa yon pwoblèm mwen vle rezoud. Si mwen gen yon kestyon ki bezwen rezoud, se ta kesyon si règ la, jan Smith defini li a, valab oswa non. Si li valab, lè sa a mwen ta soutni ke vèsè katòz la dwe gen yon koneksyon ak Juif yo, ki te fèt anvan alyans 161 anvan Jezikri a.

Mwen konprann ke istwa vèsè trèz rive kenz yo ap idantifye yon istwa nan dènye jou yo lè Wòm papal la antre tèt li nan istwa pwofetik la, epi li fè sa an koneksyon avèk Etazini, ki se pèp Bondye a nan istwa sa a. Paske Jezi toujou ilistre fen an avèk kòmansman an, ane 200 anvan Kris la, lè Wòm payen an te antre nan istwa a, dwe gen yon koneksyon avèk pèp Bondye a nan istwa sa a. Se poutèt sa, mwen dakò ak règ Smith la, menm si li pa t jwenn okenn koneksyon dirèk ant Wòm ak Jwif yo nan ane 200 anvan Kris la.

Vèsè onz ak douz yo idantifye viktwa a ak konsekans Batay Raphia a, ki te fèt an 217 anvan Jezikri, ant Anpi Selesid la, anba direksyon Antiyòk III Magnus, oubyen “Gran an”, ak Wayòm Ptolemeyik Lejip la, anba direksyon Wa Ptolemey IV Filopatò. Batay sa a te fèt pandan lit pou kontwòl Koelesiri (sid Siri) ak sid Palestin, teritwa ki te konteste ant wayòm Ptolemeyik ak Selesid yo. Viktwa Ptolemey IV Filopatò nan Raphia te pèmèt li kenbe kontwòl sou Koelesiri ak sid Palestin pandan yon tan.

Batay Panium nan, ki te fèt disèt ane apre, an 200 anvan Jezikri, e yo rele l tou Batay Mòn Panium oswa Batay Paneas, te opoze Anpi Seleusid la, anba direksyon wa Antiochus III, ak Wayòm Ptolemeyik peyi Lejip la, anba direksyon wa Ptolemy V.

Tranteyen enn apre, an 167 av. J.-K., Revòlt Makabe a, yon rebelyon jwif kont tantativ Anpi Selesid la pou reprime pratik relijye jwif yo epi enpoze kilti elenistik la, te kòmanse nan vil Modenn, yon ti vil ki te chita nan rejyon Jide a, nan sa ki jodi a se Izrayèl modèn.

Evènman an ki an kestyon an te enplike notwa chèf grèk Selesid la, Antiochus IV Epiphanes, ki te enpoze pratik elenistik sevè sou popilasyon jwif la, sa ki te gen ladan entèdiksyon obsèvan relijye jwif yo ansanm ak profanasyon Tanp lan nan Jerizalèm. Nan yon efò pou fè dekrè li yo respekte, Antiochus te voye reprezantan nan divès vil ak bouk pou fòse abitan jwif yo obeyi lòd li yo.

Nan Modéin, youn nan otorite Selesid yo rive pou fè respekte dekrè wa a, lè li te bay lòd pou moun jwif ki te rete la yo patisipe nan rityèl payen yo epi prezante ofrann bay dye grèk yo. Yon granmoun prèt jwif yo te rele Matatya te refize obeyi lòd la, epi li touye ni yon jwif ki te avanse pou ofri sakrifis la, ni otorite Selesid la. Zak defyans sa a pa Matatya ak fanmi li make kòmansman Revolt Makabe yo kont dominasyon Selesid la.

Matatya ak senk pitit gason l yo, pami yo Jida Makabe, te kouri al nan mòn yo epi yo te kòmanse yon lagè geriya kont fòs Selesid yo. Finalman, revòlt la te vin pran plis fòs ak plis soutyen, sa ki te mennen nan yon seri viktwa militè kont Selesid yo.

Evènman ki te fèt Modèn an 167 anvan Jezikri yo te yon moman desizif nan istwa jwif yo, ki make kòmansman Revolt Makabe yo ansanm ak lit pou libète relijye ak endepandans kont dominasyon etranje. Rekonsakasyon dezyèm tanp lan nan Jerizalèm, ki make evènman istorik yo selebre pandan Hanouka a, te fèt an 164 anvan Jezikri, twa ane anvan “alyans” vèsè venn-twa a.

Aprè yo te rebran Jerizalèm ak Tanp lan, Makabe yo te pirifye Tanp lan anba pwofanasyon payen yo epi yo te retabli l pou itilizasyon relijye ki te apwopriye a. Dapre tradisyon an, yo te jwenn sèlman yon sèl ti veso lwil konsakre, ase pou limen menora a pou yon sèl jou sèlman. An reyalite, pa gen okenn temwen istorik ki te viv nan menm epòk la konsènan evènman sa a, e se pa t anvan sizyèm syèk la fable jwif la parèt nan literati. Sè White konpare legliz jwif apostata ak legliz katolik la, pandan li mete yon enfaz espesyal sou lefèt ke toude legliz yo chita relijyon an sou koutim ak tradisyon lèzòm. Menm jan ak anpil lòt mirak fabrike yo jwenn nan istwa Legliz papal la, fable ki di lwil yon sèl jou a te dire pandan uit jou pa gen okenn temwen istorik.

Vèsè dis nan Danyèl chapit onz idantifye premye batay pami twa batay ki mansyone nan vèsè karant lan, batay mwen te deja idantifye kòm twa batay yon lagè frèt, epi tou kòm twa lagè pa pwokirasyon. Yon sè te poze kesyon sou fason mwen te defini Lagè Ikrèn nan, ki se dezyèm nan twa lagè sa yo, kòm lagè frèt, paske, jan li te fè remake avèk rezon, te gen anpil lanmò ak destriksyon. Sa m te defini nan atik anvan yo kòm twa batay “lagè frèt” la, te defini nan tèm sa yo pou trase yon distenksyon ant twa batay sa yo ak twa Gè Mondyal ki rive pandan istwa bèt latè a nan Apokalips trèz. Twa lagè sa yo se lagè pa pwokirasyon, epi yo te defini konsa tou.

Mwen gen entansyon idantifye twa batay sa yo kòm « twa batay vèsè karant lan » oswa lagè pa pwokirasyon, depi kounye a nan atik sa yo, pou retire kontradiksyon ki genyen lè yo idantifye yon lagè cho kòm yon lagè frèt. Dapre definisyon pa mwen, twa batay vèsè karant lan pa gen ladan batay 1798 la, ki fè pati vèsè karant lan, men sèlman twa batay yo depi tan lafen an an 1989 rive jouk lwa dimanch vèsè karanteyen an. Twa batay yo pi kòrèkteman idantifye kòm lagè pa pwokirasyon, ki akonpli nan kontèks lagè ki genyen ant wa nò a ak wa sid la, ki nan istwa vèsè karant lan, reprezante lagè ant Katolisism (wa nò a) ak Kominis (wa sid la).

Premye nan twa batay sa yo idantifye viktwa Katolis la sou Kominis la an 1989, lè papote a te ini ak lame pwokirasyon li a, Etazini te reprezante, pou disparèt Inyon Sovyetik la an 1989, menm si Larisi, tèt la (oswa “fòtrès” la), te rete kanpe. Lagè aktyèl la nan Ikrèn se ankò yon batay ant Katolis la ak Kominis la, kote papote a ap sèvi ak gouvènman ikrenyen an kòm pwokirasyon li kont Larisi, ansanm ak sipò ansyen pouvwa pwokirasyon papote a, Etazini, ansanm ak rès mond oksidantal globalis la. Lagè sa a reprezante nan vèsè onz ak douz yo, epi li idantifye ke Kominis la (Larisi) ap genyen sou Katolis la.

Twazyèm nan twa lagè pa pwokirasyon sa yo reprezante nan vèsè kenz, kòm Batay Panium lan. Batay la te fèt ant wayòm Ptolemeyik la (wa sid la) ak wayòm Seleusid la (wa nò a). Nan batay sa a, lame pa pwokirasyon Katolis la se Etazini ankò.

Nan premye batay la an 1989, papote a te sèvi ak lame pwokirasyon kòn Repiblikan Etazini an pou fè estrikti politik Inyon Sovyetik la tonbe, pandan li te kite tèt li (Larisi) entak. Nan dezyèm batay la, ki se lagè Ikrenyen an, Larisi bat lame pwokirasyon Nazi yo. Nan twazyèm batay la, Etazini, lame pwokirasyon papote a, bat wa sid la ankò.

Twa batay yo pote siyati “Verite” a, avèk premye ak dènye batay yo ki fèt pa lame pwokirasyon Etazini an ki pote viktwa. Nan premye batay la, tèt wa sid la te rete anplas, epi nan twazyèm batay la, lame pwokirasyon Etazini an vin tounen tèt wa sid la. Dezyèm lame pwokirasyon an te tou lame pwokirasyon pap la pandan Dezyèm Gè Mondyal la. Nan toude ka yo, lame pwokirasyon Nazi yo te bat e yo pral bat. Pap la soumèt nèt tout ènmi li yo anvan vèsè sèz, lè inyon an twa fwa a reyalize.

“Ptolome [Poutine] te manke pridans pou l te fè bon itilizasyon viktwa li a. Si l te pouswiv siksè li a, li ta pwobableman vin mèt tout wayòm Antiochus la; men, li te kontante l ak fè sèlman kèk menas ak kèk menas ankò, li te fè lapè pou l te kapab lage tèt li nan plezi san enteripsyon e san kontwòl pasyon brital li yo. Konsa, apre li te fin venk ènmi li yo, vis li yo te venk li; epi, bliye gran non li te ka tabli a, li te pase tan li nan fèt ak debòch.”

“Kè li te leve anlè akòz siksè li, men sa pa t bay li fòs ditou; paske itilizasyon san glwa li te fè de sa te lakòz pwòp sijè li yo leve kanpe an rebelyon kont li.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 254.

Yon dezyèm temwen ki montre viktwa Putin an make finisman li, se nan wa Oziyas nan wayòm sid Jida a, ki gen kè li te leve tou akòz viktwa militè li yo; epi apre sa, menm jan ak Ptolome, li te chèche fè travay prèt yo nan Tanp lan, e li te frape ak lalèp epi yo te retire l nan pouvwa a tousuit. Viktwa Putin nan lagè Ikren nan make kòmansman finisman li kòm wa sid la (wa ateyis la). Fini li te prefigire pa kòmansman wa pwofetik sid la nan vèsè karant la (Lafrans), ki te idantifye yon revolisyon ki te ranvèse direksyon an, jan sa te rive avèk Ptolome. Fen Putin an te reprezante tou pa fen Inyon Sovyetik la, kote dirijan an (Gorbatchev) te fonn Inyon Sovyetik la, epi imedyatman li te pran yon pòs nan Nasyonzini, senbòl globalis ateyis la nan dènye jou yo, wa sid la. Apre viktwa Putin nan Ikren, li prefigire tou pa Napoleon nan Waterloo, ak ekzil ki te swiv la; epi tou pa wa Oziyas, ak lalèp li a, ak ekzil ki te swiv la, menm jan tou pa fen Ptolome anba tafia ak fen Inyon Sovyetik la an 1989.

Batay Panium nan te fèt an 200 anvan Jezikri, e se nan menm ane sa a Wòm antre ouvètman nan listwa. Entèvansyon li nan naratif pwofetik la vini anvan konkèt Jerizalèm nan ki reprezante nan vèsè sèz la, e ki te akonpli an 63 anvan Jezikri, nan moman li te deklare li se defansè timoun wa ki te ann Ejip la. Nan twazyèm batay vèsè karant lan, ki enplike wa nò a ak wa sid la, papote a pral antre nan listwa ankò, pandan l ap pran pòz li se pwotektè Larisi. Nan menm tan sa a, Seleukis, nan tip la, te bat Ptoleme nan batay Panium nan, konsa sa idantifye Etazini, lame pwokirasyon papote a nan premye ak dènye batay vèsè karant lan, kòm sila ki bat “Ejip” (wa sid la).

Nan ane 200 anvan Jezikri, nou jwenn papote a an senbòl, kòm jennès lavil Tir la kòmanse chante chan fònikasyon li yo davans anvan inyon twa fwa a nan lwa dimanch vèsè sèz la. An menm tan an, Etazini ranpòte laviktwa sou Nasyonzini, konsa li asire pozisyon li kòm wa prensipal pami dis

wa yo. Tout dinamik inyon twa fwa a ki akonpli nan lwa dimanch lan, deja regle anvan vèsè sèz la.

Estrikti politik pouvwa dragon an, jan Nasyonzini an reprezante l, dakò, nan vèsè sèz la, pou l bay bèt la estrikti politik pa li a; men, anvan li fè sa, papote a konkeri relijyon dragon an. Fòk payanis la, yon lòt fwa ankò, wete. Pwotestantis te wete nan ane Reagan yo, nan premye batay vèsè karant lan, epi nan tan dènnye prezidan Repibliken an, relijyon dragon an pral tou mete anba soumisyon anvè relijyon Katolis la, menm jan sa te fèt nan ane 508 la. Pwosesis pou retire tout rezistans relijye kont plasman papote a sou twòn nan te kòmanse nan ane Reagan yo, epi li fini nan ane Trump yo. Rezistans Pwotestantis aposte a kont Katolis la te retire nan premye batay vèsè karant lan, epi rezistans esprityalis la pral retire nan dènnye batay vèsè karant lan.

Nan menm entèaksyon konplike sa a nan evènman imen yo, Pwotestantis apostas la dwe tabli tèt li kòm otorite relijye ak politik sou dis wa yo nan Revelasyon chapit disèt la. Konsa, Batay Panyòm nan ap idantifye moman lè Etazini genyen batay la sou Nasyonzini, jis anvan lwa dimanch la nan vèsè sèz la.

Se yon règ pwofesi ki byen etabli ke dragon an, bèt la, ak fo pwofèt la chak genyen pwòp karakteristik pwofetik pa yo. Youn nan karakteristik pwofetik sa yo se ke bèt la (Katolisism nan) toujou lokalize pwofetikman nan vil Wòm. Fo Pwofèt la toujou lokalize pwofetikman nan Etazini. Men, ak dragon an, karakteristik kote li lokalize pwofetikman an se ke li toujou deplase. Dragon an te kòmanse nan syèl la, ansuit li te vini nan Jaden Edenn nan, epi finalman dragon an lokalize nan Lejip.

Pale, e di: Men sa Senyè Bondye a: Gade, mwen kont ou, Farawon, wa peyi Lejip la, gwo dragon an ki kouche nan mitan rivyè li yo, li menm ki di: Rivyè mwen an se pou mwen; se mwen menm ki fè li pou tèt pa mwen. Ezekeyèl 29:3.

Kote pwofetik dragon an deplase. Nan epòk Jan an, yo te idantifye chèz dragon an, ki reprezante twòn li, kòm li te nan Pègam.

Epi pou zanj legliz ki nan Pègam lan, ekri: Men sa li menm ki gen nepe file ki gen de bò yo ap di: Mwen konnen zèv ou yo, e mwen konnen kote w rete a, menm kote twòn Satan an ye a; epi ou kenbe non mwen fèm, e ou pa t nye lafwa mwen, menm nan jou sa yo lè Antipas, temwen fidèl mwen an, te mouri kòm mati nan mitan nou, kote Satan rete a. Revelasyon 2:12, 13.

Pratik Wòm payen an se te pote tout divinite payen yo li te vin asosye avèk yo tounen nan vil Wòm, epi reprezante yo nan tanp Panteyon an. Se poutèt sa Danyèl fè konnen “plas Tanp li a te jete atè.” Plas Tanp Wòm payen an se te vil Wòm, ki te jete atè pa Konstanten nan ane 330, men Tanp ki te “nan” Wòm lan se te tanp Panteyon an; Pan-Theon vle di “tanp tout bondye yo”. Women yo te deplase kote chèz Satan an soti Pègam pou mete l nan tanp Panteyon an. Sè White fè nou konnen Wòm payen se dragon an.

“Kidonk, alòske dragon an, an premye sans, reprezante Satan, li se tou, nan yon sans segondè, yon senbòl Wòm payen.” The Great Controversy, 439.

Wòm payen te divize an dis nasyon, epi Lafrans te vin wa sid la lè li te entwodui ateyis peyi Lejip la pandan Revolisyon franse a. Rive nan ane 1917, dragon an te deplase soti Lafrans pou ale Larisi. Vèsè dis la reprezante 1989, epi vèsè onz ak douz yo reprezante batay “fwontyè a” (Rafya ak Ikrèn), epi batay Panium nan reprezante twazyèm etap papote a akonpli pandan l ap tabli inyon twa-fwa a nan vèsè sèz la. Sa reprezante istwa kache vèsè karant lan.

Nou pral kontinye etid sa a nan atik k ap vini an.

Lè Jezi rive nan rejyon Sezare Filip [Panium], li mande disip li yo, li di: Ki moun lèzòm di mwen menm, Pitit lòm nan, ye? Yo reponn li: Genyen ki di se Jan Batis; lòt yo, Eli; e lòt ankò, Jeremi, oswa youn nan pwofèt yo. Li di yo: Men nou menm, ki moun nou di mwen ye? Simon Pyè reponn, li di: Ou se Kris la, Pitit Bondye vivan an. Jezi reponn li, li di: Benediksyon pou ou, Simon, pitit Jona; paske se pa chè ak san ki te revele ou sa, men se Papa m ki nan syèl la. E mwen menm tou, mwen di ou: ou se Pyè, e se sou wòch sa a m ap bati legliz mwen an; e pòtay lanfè yo p ap genyen batay sou li. M ap ba ou kle wayòm syèl la; e tou sa ou va mare sou tè a va mare nan syèl la; e tou sa ou va lage sou tè a va lage nan syèl la. Lè sa a, li bay disip li yo lòd pou yo pa di pèsonn ke li se Jezi, Kris la. Depi lè sa a, Jezi kòmanse montre disip li yo kijan li te dwe ale Jerizalèm, soufri anpil bagay nan men ansyen yo, chèf prèt yo ak dirèktè lalwa yo, yo touye li, epi sou twazyèm jou a li resisite. Matye 16:13–21.